

Voorwoord

Afgelopen week kregen we het met wat mensen over de oorlog die in het Midden-Oosten gevoerd wordt. Ingegeven door angst dat dit toch wel eens een hele grote impact voor ons allemaal zou kunnen hebben, vroeg ik hoe dit specifiek bedoeld werd.

Nou ja, de brandstofprijzen bijvoorbeeld, want nu moet er toch wel erg veel betaald worden aan de pomp. En dat is ook zo en heeft zeker impact op veel ondernemingen en huishoudens. Anderzijds, als de brandstofprijzen € 0.30 gestegen zijn, je gemiddeld 50 liter tankt per twee weken, hebben we het over € 390 per jaar. Ik houd ze ook liever op zak, maar wetende dat de mensen in het gezelschap vier tot vijf keer per jaar het vliegtuig instappen om naar de zon te gaan, dan is de € 390 maar relatief. De angst zat dus meer in de portemonnee, dan de drones die het luchtruim in worden gestuurd. Daar zou ik me dan wat drukker over maken.

Ik moest denken aan het spreekwoord "een mens lijdt het meest van het lijden dat hij vreest". Want soms moeten we de zaken ook goed kunnen blijven relativiseren. En misschien wat vaker de fiets pakken, maar daar geef ik zelf ook niet het goede voorbeeld aan.....

Veel leesplezier!!

Erik Verhoeven

In deze nieuwsbrief: Inhoudsopgave

Gecombineerde opgave 2026	2
GLB-tarieven 2025 en 2026	2
Veiligheidsplan voor veel bedrijven verplicht	2
Verplicht rustgewas op zand- en lössgrond	3
Gewasrotatie op bouwland	3
Bezwaar tegen vastgestelde premie pakt ver- keerd uit	4
Wel feitelijk gebruik percelen, geen geldige gebruikstitel	4
Wie geeft de grond op?	4
Aandachtspunten Gecombineerde opgave	5
Subsidie samenwerken extensiveren over- gangsgebieden N2000	5
Regels scheuren grasland	6
Vestigingssteun jonge landbouwers	7
Belangrijke data	8

Gecombineerde opgave 2026

Voor het jaar 2026 zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) en de Gecombineerde opgave. De belangrijkste zijn:

- Als het verschil tussen het subsidiabele areaal en het opgegeven areaal niet meer dan 0,1 ha bedraagt, worden deze aan elkaar gelijkgesteld;
- De waarde van de eco-activiteit stikstofbindende gewassen is verlaagd van €1.995 naar €415 per ha in regio 1 en van €2.308 naar €585 in regio 2. Hiermee wordt het veel lastiger om het uitbetalingsniveau 'goud' te behalen;
- Om in 2026 de eco-activiteit rustgewas te kunnen toepassen op een perceel, moet er in 2023, 2024 of 2025 een rustgewas op dit perceel geteeld zijn;
- De periode van zichtbare bedekking van de eco-activiteit gras/klaver wordt op basis van ervaringen in eerdere jaren gewijzigd van 1 april tot 1 juli naar 1 juni tot 1 augustus;
- Percelen die biologisch gecertificeerd zijn of in omschakeling zijn naar biologisch worden geacht te voldoen aan de GLMC's 1, 3, 4, 5, 6, 7 en 10. Kijk op de website van RVO voor meer informatie over de GLMC's;
- Om stapeling van sancties bij soortgelijke niet-nalevingen te voorkomen wordt bepaald dat in dat geval alleen de hoogste sanctie wordt opgelegd. Het gaat hier om de volgende grondslagen:
  - Het opgeven van een perceel of landschapselement dat geheel of gedeeltelijk niet ter beschikking staat van de landbouwer; of
  - Het niet melden van het geheel of gedeeltelijk of niet volgens de voorwaarden uitvoeren van een eco-activiteit.
- Het percentage blijvend grasland in Nederland mag niet meer dan 10% dalen vergeleken met 2018. Tot 2026 was dit 5%. Wanneer het aandeel blijvend grasland te veel daalt, kan de minister op bedrijfsniveau maatregelen opleggen om voormalig grasland weer om te zetten in grasland;
- Blijvend grasland op veengrond mag worden geploegd voor graslandvernieuwing (was alleen bij beschadiging van grasland). Ook is omzetting naar een natte teelt toegestaan.
- Op percelen met een hellingspercentage van 18% of meer is voortaan ook de teelt van wijndruiven met gras als ondergroei toegestaan.

GLB-tarieven 2025 en 2026

GLB-tarieven 2025

Ruim 95% van de GLB-deelnemers heeft in december 2025 een eerste betaling ontvangen. Op dit moment wordt gewerkt aan de vaststelling van de definitieve

GLB-tarieven. De tarieven voor de eco-regeling zullen worden vastgesteld op €60 voor de categorie brons, €100 voor de categorie zilver en €200 voor de categorie goud. Het definitieve bedrag van de basispremie zal hoger uitvallen dan het minimum van €158 per hectare waarmee eerder rekening is gehouden. Publicatie van de definitieve bedragen wordt deze maand verwacht. De aanvankelijk grote overschrijving op de eco-regeling in 2025 is uiteindelijk lager uitgevallen door intrekking van eco-activiteiten door boeren of afkeuringen door RVO.

GLB-tarieven 2026

Voor 2026 is het budget van de eco-regeling met €50 miljoen verhoogd. De minister van LNV verwacht dat daarmee een herhaling van de budgetproblemen kan worden voorkomen, hoewel het daadwerkelijke beroep op het budget van de eco-regeling elk jaar opnieuw afhangt van de eco-activiteiten die landbouwers uitvoeren. Ook in 2027 is volgens de minister voldoende budget gereserveerd voor de eco-regeling.

De minister verwacht dat boeren in 2026 kunnen rekenen op een basispremie van €171 per hectare en een eco-premie van €60 voor brons, €100 voor zilver en €200 voor goud. Als de inschrijving in 2026 hoger ligt dan in voorgaande jaren, kunnen lagere tarieven niet worden uitgesloten.

Veiligheidsplan voor veel bedrijven verplicht

Een veiligheidsplan, risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E), is volgens de Arboret voor veel bedrijven verplicht. Het geldt namelijk voor alle bedrijven waar mensen onder gezag werken (bijvoorbeeld meewerkende gezinsleden, medewerkers in loondienst, bedrijfsverzorging).

Veiligheidsplan voor regelmatige bezoekers

Voor het werk zelf wat bijvoorbeeld de loonwerker, de KI en de dierenarts op een bedrijf uitvoeren, hoeft geen plan gemaakt te worden. Dat moet hun eigen werkgever doen. De bedrijfseigenaar is echter wel verantwoordelijk voor de veiligheid van deze bezoekers/werkenden voor zover hij daar invloed op kan uitoefenen. Het is daarom toch raadzaam om hiervoor een veiligheidsplan op te stellen.

Inhoud veiligheidsplan

In een veiligheidsplan moet vastgelegd worden welke gezondheids- en veiligheidsrisico's de werkzaamheden in het bedrijf met zich meebrengen. Ook moeten deze risico's geëvalueerd worden. Er dient onderzocht te worden hoeveel medewerkers er bloot worden gesteld aan een risico en hoe lang en hoe groot de kans is dat een bepaald risico zich daadwerkelijk voordoet. Bij het veiligheidsplan hoort ook een plan van aanpak waarin wordt beschreven welke maatregelen worden genomen om de risico's zo veel mogelijk tegen te gaan. Het plan zal ook regelmatig geactualiseerd moeten worden, bijvoorbeeld bij wijzigingen in de bedrijfsvoering.

Opstellen en toetsen veiligheidsplan

Een bedrijf mag zelf een veiligheidsplan opstellen, maar deze moet getoetst worden door een gecertificeerde deskundige bij bedrijven met meer dan 25 medewerkers. Bij minder dan 26 medewerkers kan een werkgever gebruik maken van een erkende branche-RI&E. Deze hoeft dan niet getoetst te worden.

Voor de agrarische sector zijn veel branchegerichte RI&E's beschikbaar, bijvoorbeeld via Stigas, waarvan gebruik gemaakt kan worden.

Gecombineerde opgave en veiligheidsplan

In de Gecombineerde opgave wordt dit jaar gevraagd of het bedrijf over een veiligheidsplan beschikt. Het beschikken over een dergelijk plan maakt onderdeel uit van de sociale conditionaliteiten en kan bij het ontbreken hiervan leiden tot een korting op de GLB-betalingen.

Consequenties ontbreken veiligheidsplan

Wanneer een verplicht veiligheidsplan ontbreekt, kan dit leiden tot een boete van de Nederlandse Arbeidsinspectie. Daarnaast kan het ontbreken van dit plan veiligheidsbeleid gevolgen hebben voor de verzekeringsuitkering bij een ongeval, afhankelijk van de polisvoorwaarden en de omstandigheden van het geval. Let goed op de eisen die de aansprakelijkheidsverzekering stelt.

Verplicht rustgewas op zand- en lössgrond

Op zand- en lössgrond moet in de periode 2023–2026 (gerekend vanaf 1 januari 2023) ten minste één keer een rustgewas worden geteeld, behoudens enkele uitzonderingen. Deze verplichting vloeit voort uit het mestbeleid. De gebruiker van het perceel in 2026 is verantwoordelijk voor het nakomen van de rustgewasverplichting.

Aanvankelijk stelde RVO zich op het standpunt dat bij het niet voldoen aan deze verplichting in de betreffende vierjaarsperiode elke bemesting verboden zou zijn. RVO

heeft dit standpunt inmiddels bijgesteld: het niet telen van een rustgewas heeft geen gevolgen voor de mestplaatsingsruimte op grond van de gebruiksnormen.

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) houdt toezicht op de naleving van de rustgewasverplichting. Als wordt geconstateerd dat niet aan deze verplichting is voldaan, kan de NVWA een proces-verbaal opmaken. De verdere afhandeling vindt plaats via het Openbaar Ministerie en kan leiden tot een geldboete en – afhankelijk van de omstandigheden – een rechtszitting.

Daarnaast kan binnen het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) een korting worden toegepast op de rechtstreekse betalingen en op de vergoeding in het kader van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Deze korting bedraagt minimaal 3% en kan hoger uitvallen indien sprake is van opzet.

In Mijn Percelen is een kaartlaag beschikbaar waarmee kan worden gecontroleerd of in de voorgaande drie jaren een rustgewas is geteeld. Deze kaartlaag is voornamelijk gebaseerd op de door grondgebruikers opgegeven hoofd- en nateelten.

Let op! Een agrarisch natuurmengsel kan voor het mestbeleid als rustgewas worden aangemerkt wanneer het mengsel voor minimaal 2/3 uit rustgewassen bestaat. Dit jaar wordt hiernaar ook gevraagd in de Gecombineerde opgave, maar in 2023 en 2024 nog niet. Wanneer in 2023 of 2024 een agrarisch natuurmengsel op een perceel is geteeld, is dus niet bekend of er in die jaren een rustgewas is geteeld en staat dit niet vermeld op de kaartlaag 'rustgewassen'. In dat geval moet u zelf aantonen dat in 2023 of 2024 een rustgewas is geteeld, of u moet dit jaar alsnog een rustgewas telen.

Gewasrotatie op bouwland

Eén van de eisen in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) is dat er op bouwland gewasrotatie moet plaatsvinden (GLMC 7). Daarbij gelden drie normen:

1. Elk jaar moet op minimaal 1/3 van het bouwland een ander gewas als hoofdteelt worden geteeld, of een of meer volgteelten;
2. Op een perceel moet eens per vier jaar een ander gewas als hoofdteelt worden geteeld;
3. Op zand- en lössgrond moet in de periode 2023–2026 één keer een rustgewas als

hoofddeelt geteeld worden. De hoofddeelt is het gewas dat in de periode 15 mei tot en met 15 juli het langst aanwezig is.

Voor de normen 1 en 2 gelden een aantal vrijstellingen. Nieuw is dat landbouwbedrijven tot 30 ha vanuit het GLB zijn vrijgesteld van controles en sancties op de verplichte gewasrotatie. Deze bedrijven zijn echter nog steeds verplicht om GLMC 7 na te leven. Dit zijn verplichtingen die zijn overgenomen vanuit de nationale regelgeving, zoals de rustgewasverplichting (norm 3). Voor kleine bedrijven blijven controles en sancties op basis van deze nationale wet- en regelgeving van toepassing.

Zij hebben voor deze bedrijven alleen geen doorwerking meer in de GLB-subsidies.

Bezwaar tegen vastgestelde premie pakt verkeerd uit

In de rechtspraak geldt in beginsel dat een partij die in bezwaar of (hoger) beroep gaat, niet slechter mag worden van die actie dan wanneer hij niets had gedaan; dit wordt het zogenaamde *reformatio in peius* genoemd. Op dit beginsel gelden echter enkele uitzonderingen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij een bezwaar of beroep tegen een vastgestelde GLB-premie.

Een melkveehouder had in 2022 de basis- en vergroeningsbetaling aangevraagd op grond van de Uitvoeringsregeling rechtstreekse betalingen GLB. Hij was het hier niet mee eens en stelde daarom bezwaar in bij RVO. Dit had tot gevolg dat de basispremie over een grotere oppervlakte werd toegekend. Daardoor had de melkveehouder echter te weinig ecologisch aandachtsgebied ingericht, met als gevolg dat hij flink werd gekort op de vergroeningsbetaling. Per saldo moest hij zelfs een bedrag terugbetalen.

In de beroepszaak beriep hij zich op het beginsel van *reformatio in peius*. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven overwoog dat geen rechtsregel zich verzet tegen het aanbrengen van wijzigingen ten nadele van de indiener in de bezwaarschriftenprocedure, wanneer de bevoegdheid daartoe ook buiten het kader van die procedure bestaat. In dit geval volgde de vaststelling van de betaling uit de toepassing van de EU-verordeningen. RVO is bevoegd en gehouden deze bepalingen toe te passen. Het beroep werd daarom ongegrond verklaard.

Wel feitelijk gebruik percelen, geen geldige gebruikstitel

Om een perceel te kunnen opgeven in de Gecombineerde opgave en hiervoor GLB-steun aan te vragen, moet de aanvrager de percelen zowel feitelijk in gebruik hebben

als beschikken over een geldige gebruikstitel. Deze gebruikstitel is vormvrij.

Bij een landbouwer werden enkele percelen landbouwgrond afgewezen, waartegen hij beroep instelde. Volgens hem had hij de percelen gebruikt voor beweiding door zijn schapen, op basis van mondelinge afspraken met de eigenaren van deze percelen.

Volgens het College van Beroep voor het bedrijfsleven had de landbouwer echter niet aannemelijk gemaakt dat hij over een gebruikstitel beschikte.

Dat hij de percelen feitelijk gebruikte voor zijn schapen, was onvoldoende om te concluderen dat de percelen subsidiabel waren. De door de landbouwer gestelde mondelinge afspraken, waaruit volgens hem de gebruikstitel zou blijken, waren bovendien niet onderbouwd.

Wie geeft de grond op?

Een belangrijk criterium is dat de aanvrager het perceel feitelijk in gebruik heeft en het gewas voor eigen rekening en risico teelt. Het volledige risico van tegenvallende opbrengsten (misoogst) ligt daarbij bij de aanvrager.

Voorbeelden van situaties waarin dit niet het geval is:

- Er wordt een gewas geteeld waarvan de aanvrager/uitgebruikgever geen kennis heeft: alle beslissingen worden genomen door een ander;
- De teelkosten worden volledig in rekening gebracht bij de aanvrager/uitgebruikgever, maar het saldo van de opbrengst van het veldgewas en de teelkosten komt neer op een pachtvergoeding;
- De aanvrager/uitgebruikgever ontvangt een gewasvergoeding die onafhankelijk is van de werkelijke vergoeding.

Een reden voor de aanvrager/uitgebruikgever om de grond toch op te geven, kan de angst zijn om de landbouwvrijstelling voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting te verliezen. Onder voorwaarden is er ruimte voor vruchtwisseling van gewassen, waarbij grond tijdelijk uit gebruik wordt gegeven en eenzelfde oppervlakte weer in gebruik komt.

Aandachtspunten Gecombineerde opgave

Belangrijke aandachtspunten zijn:

- Bij het intekenen van de percelen is kadastrale perceelsgrens leidend. Deze kunnen afwijken van de topografische perceelsgrenzen;
- Denk aan de gewasrotatie-eis;
- Melkveebedrijven die meedoen aan de eco-activiteit 'verlengde weidegang' moeten zich elk jaar opnieuw aanmelden bij Qlip voor de start van de weidegang;
- Zorg voor een zichtbare en gelijkmatige bedekking bij de eco-activiteiten gras/klaver, gras met kruiden en groene braak;
- Denk aan de gevolgen voor de landbouwwijziging bij verhuur van grond;
- De Gecombineerde opgave wordt onder meer gebruikt voor de controle op de naleving van de mestregelgeving. Stem daarom de vragen over de veestapel, het weiden van vee, de opslag en het uitrijden van mest af met uw mestboekhouding;
- Zorg dat u de Gecombineerde opgave steeds actueel houdt. Wijzigingen in teelten of nateelten kunnen tot 15 oktober worden doorgegeven. Ook het aanwezig zijn van noemenswaardige hinder voor de uitoefening van landbouwactiviteiten op een perceel moet onverwijld gemeld worden;
- Trek aangevraagde, maar niet-uitgevoerde of niet-geslaagde eco-activiteiten tijdig terug;
- Meld de fosfaattoestand van de percelen als u gebruik wilt maken van fosfaatdifferentiatie. Het grondmonster mag op 15 mei 2026 maximaal vier jaar oud zijn.

Subsidie samenwerken extensiveren overgangsgebieden N2000

De subsidiemodule 'Samenwerking in veenweiden en overgangsgebieden N2000' richt zich op samenwerkingsverbanden waarin grondeigenaren en gebruikers gezamenlijk maatregelen nemen die gericht zijn op een extensievere en meer natuurinclusieve agrarische bedrijfsvoering in veenweidegebieden en in en rond stikstofgevoelige N2000-gebieden. De regeling wordt dit jaar van 22 april tot en met 8 juni opengesteld voor categorie 2 (verhoging van de grondwaterstand en mogelijke extensivering van melkvee in veenweidegebieden) en categorie 3 (extensivering in en rond stikstofgevoelige N2000-gebieden). In dit artikel wordt categorie 3 beschreven.

Voor wie?

De subsidie is bedoeld voor samenwerkingsverbanden die uit minimaal twee partijen bestaan, waarvan minimaal één een landbouwer is.

Welke gebieden?

Minimaal 50% van de percelen van het samenwerkingsverband ligt binnen een N2000-overgangsgebied, dat een oppervlakte van minstens 200 hectare heeft. Ook elke melkveehouderij of elk akkerbouwbedrijf ligt voor minimaal 50% binnen het N2000-overgangsgebied.

Voorwaarden melkveebedrijf

- Minimaal 50% van het landbouwareaal van het melkveehouderijbedrijf ligt in een overgangsgebied N2000;
- Minimaal 80% van het areaal bestaat uit grasland;
- Alle landbouwpercelen van het bedrijf moeten meedoen met extensiveren;
- Tenminste 70% van de stikstofdierexcretie is afkomstig van melk- en kalkkoeien;
- De gemiddelde dierexcretie van het bedrijf bedraagt minimaal 50 kg stikstof per ha;
- Met het project moet de stikstofuitstoot van de melkveehouderij verminderd worden tot maximaal gemiddeld 100 of 150 kg stikstofdierexcretie per hectare;
- De gemiddelde stikstofdierexcretie is minimaal 5% lager dan in het referentiejaar 2025.
- De gemiddelde hoeveelheid stikstofmest die per jaar wordt gebruikt (stikstofbemesting) is minimaal 10% lager dan in het referentiejaar 2025.

Voorwaarden akkerbouwbedrijf

- Met het project moet de stikstofuitstoot van het akkerbouwbedrijf verminderd worden tot maximaal gemiddeld 100 of 150 kg stikstofbemesting per hectare;
- De gemiddelde stikstofdierexcretie van het bedrijf mag niet meer dan 50 kilogram stikstof per hectare zijn;
- Maximaal 20% van het landbouwareaal mag blijvende teelt of blijvend grasland zijn. Behalve voedselbos (gewascode 1940), want dat mag tot een hoger percentage (meer dan 20%) aanwezig zijn;
- Minimaal 50% van het bouwland van het akkerbouwbedrijf in het betreffende kalenderjaar is een rustgewasplus als hoofdteelt met een zichtbare bedekking;
- Minimaal 50% van het landbouwareaal van het bedrijf ligt binnen N2000-overgangsgebieden;

- Alle landbouwpercelen van het bedrijf moeten meedoen met het extensiveren;
- De gemiddelde hoeveelheid stikstofmest die per jaar wordt gebruikt, moet minimaal 10% lager zijn dan in het referentiejaar 2025.

Vergoeding

Er wordt een vergoeding gegeven voor de jaren 2027 en 2028. De hoogte hiervan is:

Extensivering melkveebedrijf

- Maximaal 150 kg stikstofexcretie per hectare; € 1.680 per hectare per jaar;
- Maximaal 100 kg stikstofexcretie per hectare: € 2.430 per hectare per jaar.

Extensivering akkerbouwbedrijf

- Maximaal 150 stikstofbemesting per hectare: €375 per hectare per jaar;
- Maximaal 100 kg stikstofbemesting per hectare: €1.020 per hectare per jaar;
- Maximaal 150 kg stikstofbemesting per hectare en wanneer de Skal-inputlijst voor gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruikt: €2.675 per hectare per jaar;
- Maximaal 100 kg stikstofbemesting per hectare en wanneer de Skal-inputlijst voor gewasbeschermingsmiddelen wordt gebruikt: €3.130 per ha per jaar.

Budget

Er is een budget van €78,788 miljoen beschikbaar. Een onafhankelijke beoordelingscommissie beoordeelt elk project op een aantal onderdelen. Het budget wordt verdeeld onder de aanvragers die het hoogste scoren.

Samenval met Subsidie extensivering melkveehouderij

Een deelnemer aan deze samenwerkingsregeling kan niet meedoen aan de Subsidie extensivering melkveehouderij (SEM), die momenteel ter prenotificatie in Brussel ligt. Er zal dus een keuze tussen deze twee regelingen gemaakt moeten worden.

De SEM-regeling is bedoeld om de mestmarkt te ontlasten door het aantal koeien met 10% tot 20% te verminderen. Een deelnemer ontvangt dan een vergoeding voor de inkomstenderving en het vervallen van de bijbehorende fosfaatrechten. Bij de samenwerkingsregeling hoeven geen fosfaatrechten te worden ingeleverd.

Regels scheuren grasland

Voor het scheuren, doodspuiten of vernietigen van grasland gelden, afhankelijk van de grondsoort, verschillende perioden waarin dit is toegestaan en verschillende voorwaarden. Hieronder volgt een overzicht

van de regelgeving die voor het voorjaar geldt.

Zand- en lössgrond

Op zand- en lössgrond mag grasland tussen 1 februari en 10 mei worden vernietigd, mits direct daarna een stikstofbehoefte gewas wordt gezaaid. Niet toegestaan zijn onder andere de volgende gewassen: erwten, luzerne, spelt en zomergerst.

Na vernietiging van de graszode mag uitsluitend stikstofbemesting plaatsvinden indien uit een representatief grondmonster (scheurmonster) blijkt dat dit noodzakelijk is. Het grondmonster moet zo kort mogelijk vóór het bemesten worden genomen.

Wanneer direct na het scheuren maïs, fabrieks- of consumptieaardappelen worden geteeld, wordt de stikstofgebruiksnorm verlaagd met 65 kg per hectare. In dat geval hoeft geen scheurmonster te worden genomen.

De korting op de stikstofgebruiksnorm geldt niet als het gras dat wordt vernietigd in het voorgaande najaar is ingezaaid als verplicht vanggewas na maïs, of als niet-vlinderbloemige groenbemester.

Tussen 11 en 31 mei mag grasland op zand- en lössgrond alleen worden gescheurd als direct daarna weer gras wordt ingezaaid. In dat geval geldt een bemonsteringsplicht wanneer na de vernietiging van de graszode stikstofbemesting wordt toegepast.

Klei- en veengrond

Op klei- en veengrond mag grasland tussen 1 februari en 15 september worden vernietigd. Indien men dit gewas wil bemesten met een stikstofhoudende meststof, moet uit een representatief grondmonster (scheurmonster) blijken dat de aanwezige hoeveelheid stikstof in de grond te laag is voor de stikstofbehoefte van het gewas. Het grondmonster moet zo laat mogelijk voor het bemesten worden genomen. Het gewas moet bemest worden volgens het advies dat bij het grondmonster behoort.

Vrijstellingen

Grasland mag worden vernietigd wanneer dit nodig is voor de aanleg en het onderhoud van infrastructuur, of voor kavelinrichtingswerkzaamheden.

Controles en handhaving

De NVWA en RVO zien toe op de naleving van deze regels. Overtredingen kunnen gevolgen hebben voor de gebruiksruijme en voor (GLB-)subsidies.

Vestigingssteun jonge landbouwers

Jonge landbouwers die een bedrijf geheel of gedeeltelijk hebben overgenomen of zijn gestart, kunnen in de periode 2 maart tot en met 1 mei 2026 een zogenaamde vestigingssteun aanvragen. De steun bedraagt € 80.000 per bedrijf. Het budget wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van de aanvragen.

Welke jonge landbouwers?

Het gaat om jonge landbouwers die op 31 december 2026 niet jonger dan 16 jaar of niet ouder dan 39 jaar zijn. De jonge landbouwer moet bedrijfshoofd zijn op de datum van indiening van de aanvraag. De vestiging (overname) moet na 31 december 2022 en voor het moment van de aanvraag hebben plaatsgevonden.

Ook deelname in een bedrijf kan onder voorwaarden voldoende zijn om in aanmerking te komen voor de subsidie.

Belangrijke data

T/m 15 mei 2026

Aanmelden stikstofdifferentiatie

T/m 1 juni 2026

Aanmelden equivalente maatregel stikstof

T/m 31 augustus 2026

Melden uitrijden waterverdunde mest op klei- en veen-
grond

T/m 1 mei 2026

Aanvragen vestigingssteun jonge landbouwers

T/m 15 maart 2026

Melden vroege teelten i.v.m. uitrijden drijfmest vanaf 16
februari door aanpassing in Mijn Percelen (uiterlijk 24 uur
voor bemesten)

T/m 18 mei 2026

Openstelling Gecombineerde opgave

Vanaf 16 maart 2026

Uitrijden drijfmest en vloeibaar zuiveringsslib op bouw-
land (met uitzondering van gemelde aangewezen ge-
wassen)

Met onze Agro-Nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van de ontwikkelingen die mogelijk uw bedrijf raken. Wij hebben aan de samenstelling de grootst mogelijke zorg besteed.

Wij aanvaarden echter geen aansprakelijkheid voor niet (meer) juiste informatie. Wilt u op basis van deze informatie actie ondernemen, dan is nader advies noodzakelijk. Voor een dergelijk advies kunt u een afspraak met ons maken. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enigerlei wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere wijze, zonder schriftelijke toestemming van de uitgever.

